

باقچه سرائی

اشبو ورقه نك ایسکی صحیفه سی
مبیا به دیکر ایکی مکتب
تدریس و معلم امورینه مخصوص
توتلیور

صیبات

ترجمان - عدوه سی

АВТОКІЙ-МІРЬ

Прибав. въ Термодинамическую

۱۹۱۲

مکتب کتابلری

مکتب ناچالستواسی و اداره شرعیه جا
تدریس عابد اولدیفنه کوره مقبول و تدریس
ایچون تنبیب بیورلمش و ابتدایی پروگرامنه
موافق اولان درس کتابلریدن ۴ جزوی
«خواجہ صبیان»، صرف، علم حال، تاریخ
اسلام تجوید، معلم فارسی، حساب ابتدایی
و تمشققی نقطه کی بازی دفترلری کوزل سو-
ونده کوزل کاغذ تکرار طبع ایدلشد،
اشعار اولدیفنی حالده مناسب اکرام ایله هر
طرفه مکتبلره بوللاور.

قلم بازی و تناماً تصحیح ایدلش و
اداره شرعیهجه تمامیتی تصدیق بیورلمش
تکلام شریفی، دائم حاضر بولنمقدور.
مراجعت باغچه سرائی
غزته اداره سته

آدم اوغوللری

وحشی قرداشلریزده

اوزون و اکلنجه لر

وحشیلرک چالشمسی مال آرتدیرمق،
مال و اشیایی بولدینی قدر طولایوب سا.
قلاق ایچون دگلدر. وحشیلر بولدیغنی یه
ایزتمی اصلادوشمنز، بعضا تصادفی اوله رق
کرکندن آونق آو اورورسه. مال بولورسه
بر قاچ کونار آوه جیقماز. انده کی نعمتی
یه بر قاچ کشی دهل چاغیرر، برلکده برلر،
قارلری طویدقدن سکره یاتار یوقلارلر او-

آرتندن کزدکلرینه و بولدقاری مالی بیوب
داوفا مال ایچون باش آغزندقلرینه چوق تعجب
ایتدکلرینی سوله مشلر.

وحشیلری درین دوشونه ماملری سببندن
چوجغه بکزه دیبورلر. وحشیلر چوجقار
کیسی آو و اهیتمز بر شیشه زیاده قووا برلر،
آز بر سبب ایله آغلارلر، الیه بر قوقلا
یا که بالترادوق بر شی طوندردک ایسه همان
آغلامیسی واز کجوب قهقهه ایله کولیه
باشلارلر.

وحشیلرک بر عادتیه دهل: بونلرک بر
نوعلری واردرکه قارنی آج اولسه ده یردن
قالقوب رزق آراز، اما کیومسز، چیللق
تنی اوزریده کی سیزقلرک اور، کلرک بویاسی
آغاربر ایسه همان طاغدن طاشدن بویا ایز-
له میه آرامیه جیقار کیدر. معناسز زینتلری
غایت سورلر.

زینت ایچون رنگلی قوش قناداری،
قیل دیشلری، رنگلی طاشلر طولارلر، قیل
دیشی اوزرینه دولو اورنکلر اویوب یاسارلر.
بعضاً بونک ایچون بر ایکی سنه وقت صرف
ایدرلر. زینت و بزکلر ارککاره مخصوصدر،
قادینارنده ارککلر قدر زینت اولماز، عادت
دکل.

زینتدن سوکره اویون و اکلنجه لر وحشی
ایچون برنجی درجه کرکلردن صابیلور.
بونلرک آلتمش یاشنده کی قارتلری بزم ۶
یاشنده کی چوجقلر کی اویون ایله وقت

یقودن قالقار اویون و اکلنجه لر یاپارلر،
ینه یر، ینه یوقلار. ینه اونارم انده کی بیه-
جک بیتنجیه قدر بویله وقت کچیررلر.
بونک ایچون وحشیلرک بایرامی اوزون او-
لدیفنی کیسی روزمسی دخی اوزون اولور.

سبیریانک قیشلق طرفنده دکر کنارنده
یاشایان وحشی چوجقی خلقی واردر. بونلر
دکزدن بالی یه آلتمش بر «کیت» (بالینا)
بالنی بولیدلر ایسه بر ایکی آیلر بایرام ایدرلر.
انه، یاغنه طویارلر. هرکس بالغک اتندن ما

یندن آله بیایدیکنجه آیلر، یر، قارنی طو-
یدقدن سوکره بوقلامیه یاتار، اما آغزندن ات
کیستنی طاشلاماز، جایبار طورر، کاهی کو-
زی آجالدقجه یوتار، یاننده اوطوران قادیسی
چوجقی نك آغزیده کی ات بارچه منی بار-
مقریلر قوجه سنک بوغازینه ایتوب یرلشدیرر.

اما بالغک اتی، مایی بیتوب بالکز سویا کلری
قالدیسی، چوجقی نكده بایرامی بیتوب رو-
زمسی کلیر، آجلغه طایاندقجه طایاندق لازم
کلیر.

آفریقا، آمریکا و آسترالیا وحشیلریده
قازایق و برکت چوق اولدیفنی وقت جمله سی
طویلاشوب اطراف قبیله لری دخی دعوت
ایدوب بیوک طویلار یاپارلر. بر ایچر، او-
یناشیرلر. بویله وقتلرده باشقه درلو دوشو-
نملری اولماز.

آوروبالی آق انسانلر ایله کوریشن وحشیلر
اکثریا بونلرک کیجه و کوندوز مال طویلامق

كچيرلر. وحشيلرد. اويونلر ك درلوسى واردر. اويونلرى آراسنده آوروپالى نظريده دخى كوزل و ياراشقيلرى واردر. اوزمانلقلرده ايكي آغاچ آراسنده كريلمش ايب اوزرنده بوروميسى بيلان وحشيلر واردر. بعضلى اوزون بر ديركك اوچنه بش آلتى ايب باغلايوب بونلر ك اوچندن طوته رق كنديليرنى هوايه آتوب بر كره دن اون آديماق بر صيجراولر.

دكز كنارنده ياشايان وحشيلر ك اويونلرى دها عجائبد. دكزه طالعق. ايستديكى كى يوزه بيلامك وحشيلر ايجون هيچ بر شى دكلدر. دكزده كنديليرنى باق كى طوته بياولر. بونلر ك ماهر اويونلرندن برى شو. دركه: وحشى ايكي اوج آرشين بوينده بر تخته پارچيسى آير تخته براز اكريلمشدر. بو تخته پارچيسى اوزرنه آياق اوزره طو. روب دكزك طالعلى وقتنده دكزده اوينار اكلنجه بابار. طالعك بربندن اينره برينه جيغار. دكز كنارندن باقان آدم بر جوق وحشى ك دكز يوزنده سو اوستنده كويا آياق اوزره باصوب كز دكليرنى كورر.

وحشيلرده اوينامق (بيومك. وقص ايتك) برنجى موقعه در. بالكنز باشنه وحلقه كى طوتاش اولوب اوينامق بونلر ك اسكى عادتاريدر. ناي، زورنا، دومبله، طاوول كى موسيقي لئارى دخى واردر.

باخموس وحشيلر ك كچه لرى طاغده ياقلمش آتش باشنده حلقه اولوب اويناملرى عجائبد. بعضاً عسكر اويونلرى بابارلر. بو حالده بر قاچ يوز وحشى اوق مزارق و قالقانليرنى اللرينه طوتوب جمله سى بر برينه بكنزر تعليملر بابارلر.

وحشيلرده امتحان

وحشيلر ك جوجقلىر بالالقدن آوجياغه آليشورلر. زيرا وحشى ايجون اك كركلى شى آوجيلقد. بونلرده آوجياق قولاي شى

دكلدر. تفنك طيانجه يوق. پچاق يوق. طاغلرده ايسه بيرتقچ جانوارلر حيوانلر طولو. بونك ايجون اوجى اوله جق آدمه هم قولايق. هم كيرك نكك واك زياده قورقمدا مازلق كر كدر. وحشى نك جوجقى كنج اكننده آغاچلره طيرمانمايى. قوش طونمايى و قوش يمو رطه لرى طو پلامه يى اوكره بير. سوكره لرى اوق آتنيه باشلار. براز بيودككن سوكره آتاسى ايله برابر آوه جيقوب بيوكچه ايشلر كورميه كوسترميه باشلار.

وحشى نك عمرى بالكنز راحنه آوجياق ايله كچمز. آوجيلقه حيوانلر ايله محاربه ايتديكى كى آره سره قوشو قبيله انسانلر ايله سوغش و محاربه ايتك كرك اولور. بونك ايجون جوجقار عسكر تعليملى او. كرنميه مجبوردرلر. جوجقار ك بيلكى و علملرنك درجه سى بيوكلر طرفندن دقتسز قالديرلماز. بونلر ۱۵ - ۱۶ باسرينه كلدكده امتحان اولنورلر. امتحان وقتى جماعت طويلاشير. كنجلر اورطه آلنيرلر. هر درلو هنر و معرفتلىرى كوستردككن سوكره جماعتك قاتلرلرندن بر كى كنجلر ك هر برينك برر ديشى سوووروب جيغارير. سا. غلام ديش جيغاريليركن هيچ بر درلو آغرى علامتارى كوسترمه مك و قچقرمامق و سيباكنمدا مك كر كدر. ديشى هيچ بر طاودوشز جيغارقان جوجق بزده اونيورسيت بيترن استودت كى مكل كى شهادتنامه سنى قزا. نئش اولور. وحشيلرده امتحان بويله در.

(اباروسى وار)

تورلى معلومات

كاغدن نلر باباماز

سوك كورلمش حسابلر باقيلورسه كر.

مايناده هر سه ۸ برجق مليون، انكترده ۵ برجق مليون، فرانسه ۳ مليون ۸ يوز بىك، آرترياده اوج مليون ۱۰۰ بىك،

ايتالياه دخى ۲ مليون، برز بىك قنطار كاغد يابلقمده ايش.

آمريقاده يابيلان و صرف اولنان كاغدك مقدارى بونلر كوره قات قات آرتقادر. بو مملكتده براسنه، ايجنده ۲۶۶ مليون ۶۰۰ بىك قنطار كاغد اعمال اولنقمده ايش كه يوقاريده كى مملكتلر ك جمله سى بر يرده طو. تلديفى حالده آتلردن ۳ مليون زياده در.

آمريقاده كاغد صرفايتنك بو قدر جو. قلنى اوراده اولاهر بربدن زياده غزتلر با. سيلوب اوقولديفى در. فقط بالكنز بودك. آمريقا عجائبلر ديباسى اولديشندن كاغد استعمال لنده دخى آوروپاليرجه خاطر و خياله كلميه جك سيمرلرده كاغدن استفاده اور. لنور. بو يوزدن اوراجه كاغد استعمالى آو. روبايه نسيته غايت بيوكدر.

بونلردن باشليجه سى شودر كه: آمريقالير كاغدى كرميد برينه يعنى او تپلرى اور. تمكه قوللايولر. جيغاغوده بر فابريقه كاغدن البسلر بابيور. البسيه يارايه جق كاغدك مابه سى دوت آغاچى قبوغندن قاينا. ديپلورمش.

كاغدن توتون دخى بابيورلر. بونك ايجون سيفاره كاغدى كى اينجه يابلش كاغدارى توتون قيرنتيلرى، توتون نوزى سوينده قاينادوب توتون لذتى و راسكى و بر. بيورلر. سوكره بو كاغدلردن يابراق سيفارسى بابيور.

فيلادلفياده كاغدن جيوال و تورلى سو و باغ ساووتلارى يابلديفى كى كاغدك قنى جئندن آت نمللرى دخى يابيه باشلاملار. بويله نمللر آتلا ايجون غايت ضعيف او. لملقه برابر دمير كى چيوى و ميخار ايله قاقلامايوب مخصوص بر نوع صمغ و توتقال ايله ياشديربيلور ايش.

كاغدن خلاط ايليرى يابان فابريقلر دخى واردر.

يا بولنك كاغدند ياپىقلىرى اشيا جا-
مىله حق اولورسه جيزنده قانير. كاسه
سورماورلىرى طاق (بادوش) قورقاند-
لىرى كوشه بيارچولرى (رايكال) آراه
يكر ليكلى (يكر ماچلىرى). ديمير يول چو-
قلىرى و ياغورلىرى (ياغورلىرى) اوچورغچاره
ايكسپلورده سندن قلزدها و دهله بولنك كى
براي چوق اشيا يانلقده. ۱۸۷۵
يول بولنك اشيا ياپوق ايچون خاشر لايان كاغد
چاپىش ايكي اجنده آراستند قيصدير يلوب
ييزدن قولى و نغنه دن ينگل بر حاله كتي رلر
و نغنه كره اوزرته بر نوع بويالى ياغ (لاق)
ياقورلر بونكله رطوبته طباقتلى بر حاله
سكتير يلب. بعضاً بو كى كاغدن يابلىش
ياپون چاي قورولرى و چاي طباقلىرى كور-
بولنده وارد.

آمرىقالىلر كاغد ياپمقده كى اصوللى
معلوم ايسده ياپولنك اصولى كىزلى طو-
تله يندن آوروپاليرجه بو كره قدر ميجمول
بولنمقده.

لكن يازى و غيرى نوع اينجه كاغد
اعمالند ياپولنك معرفتى انگليز و هولاندا
فابريكالريته ييتلاشميورمش. بولنك ياپدىنى
برا نوع كاغدلر انگليز و هولاندا كاغدلرى
قدر ظريف اوليورمش. كاغدن آتش قزرا
نلرى و ختى اوراق واپور قزانلرى يابلىدىنى
دخى بر وقتلر غزتلرده كورلمش ايدى.

غولچه

توركتستان نام بيوك مملكتك بر قسى
بزم روسيه و ديكر بر قسى دخى قطاى
ياكه چين مملكتنددر. توركتستان چينى
ناميله مە زلفدن يازمق تريف ايتك استديكمز
غولچه، (ياكه كولجه) شهرى توركتستان
چينى لك قايلى و لايتند اولوب قطايتك
روسيه قومشو و غايت يقين شهرلندن بريدر.
غولچه لك آب و هواسى اورطه قراردر. طو-
براغى غايت بركتلى، محصولدار و معمورد.

غولچه لك بولندينى دره بوندم بر چوق ياغ
و ياغچلر تيشير، بخته (ياموق) يانلى دخى
غايت كوزلر ميجمول ويردر.

ايلى ولايتند ۱۲۵ بيك قدر اهالى
بولنوب بونك ۷۵ بيكى شهر و آووللرده
ياشار، قالاتلى كوچمكله عمر ايدورلر.
ايلى ولايتى قطايلر ايتنه ۱۷۵۵ ده كچوب،
غولچه شهرى ۱۷۶۲ سنهسى تاسيس اولنمش.
۱۸۶۴ ده شهر قطايدن آريلوب كندى با-
شنه خان طرفندن اداره اولنميه باشلامش
ايدى. تاريخده تاراجى خاللقى ديمكله
مشهوردر. ۱۸۷۱ ده غولچه بى روسيه آلدى
فقط اون سنه جوكره يكدن قطايله قايتا
رلدى. شهرده ۴۰ بيك كشى اهالى وارد.
بولنك اكثريسى تاراجى توركلرى و قات-
لانلرى دونكان، قيرغيز قبيهلرندن عبارت
هپ مسلماندر. برازده قطاى و مانچور وارد.
شهرده بر قاج عدد جامه مشريف ايكي بوتخانه
روسيه قودولخانهسى، بوچنه و تانرا فخانه
دخى وارد. غولچه لك برلى خاقندن باشقه
بر خيلى روس تجارلى و روسيه لى تانارلر
دخى بولنورلر. بولنك سعى و غيرتيله شهرده
يكى اصول ابتدائى مكتب دخى تاسيس او-
لندى. اشبو «عالم صبيان» ورقه سنى او-
قويان چوققار غولچهد دخى وارد.

بيلمجه لر

جوابلر:

۱ نجى نومرولى «عالم صبيان» ده درج
اولنمش سؤاللرك جوابلرى:
(۱) - «دكس صدا» در. مامودركه
بوش بر اوطله ياكه ايكي قيا آراستند هانكى
اسانده سوز سوبلر سكه همان اولسانده سوز
كرار اولنور. روسجه «دكخو» ديرلر.
(۲) - «دكز» ايله «دقم» آراستند
هيچ بر شى يوقدر. دكزك سويى قومه
يتمكدر. آراستند هيچ بر شى يوق. بونك

ايچون جوابى لفظده، يازنده اوماق كر كركه
بو حالده ايكي آراده «ايله» وارد.

(۳) - قوشلر بورونلرنيك باقدينى طرفه
اوجارلر.

(۴) - ساعت آناختارى (آچمچى) دركه
بونكله هيچ بر شى بكنمز و آجلماز يالكنز
ساعت قورولور.

(۵) - مانطار، شيطان قالاغى (روسجه
غريبي) نام نباتدر. شمسبه، زونتيك ديتلنده
چواب اوله بيلور.

۲ نجى نومرونك جوابلرى:
(۶) - يوقاريدن آشاغى اوسن بوز
ساجاقليردر.

(۷) - ايستديكى بره واروب كلوب بور-
طندن چيقيمان قابلو بقمدر. سموكللى بوجك
(روسجه - اولشكا) ديمكله ممكندر.

(۸) - «انسان دكل، حيوان دكل،
آغاچ دكل، نباتانده دكل، نه جانى وار،
نده طوغار، اما طور دقمجه اوسر» بو -
فااضدر. (روسجه پروست).

طوغرى جواب ويرنلر:
(۱) نجى به - اسماعيل صادق نمازوف.
(آقمسجلى)
(۲) نجى و اوچنجى به - سميد رحيموف
(چرماشانلى)

۵ نجى به - باقظلى شريفه حاجى ولى
كرمبسى (اور اويزدى قريه شينم).
۶ نجى به - سليمان عثمانوف (آقمسجلى).
قلان ۴، ۷ و ۸ نجى سؤاللره طوغرى
جواب ويرن بولنمادى.

ياغچه سراى زمسكى اشقولا طلبه سندن
توفيق بوياجييف بيلمجهلره شعر ايله جواب
ويرمشدر كه طوغرى اولانلارنى عينا درج
ايدسيوز:

۱ نجى به جواب:
هر ديلده سويله نن ندر ديورلر
زره بوكا جواب ورك ديورلر

اعلان

صالح میوه باغچه سی

سویسره استالیه سندن ایکی به لیه استالیه سندن اوج ورست ما فده واقع اورتا کسه قریه سنده اولار کونده بولنان ۲ دساتینه ۱۴۰۰ مزه (قووادراتنی) سارینلک باغچه سی طالب اولانلره صاناجغمی اعلان ایلر یورم. بو باغچه درونلده اوزری کره میدله اورتولی ۲ اوطه و ۱ خیاطلی اوی وازدر. کندیسنده اوبشی آریل باش موجود اولدیغی کبی برادرلره مشترک بر آریق دها وازدر. کوپچیلی اولان بو باغچه هم بر یر زالوغ (رهم) ایدلمدیکندن آامق ارزو ایدلرلر خانیش کویه کله رک بنمله کوروشا لری لازمدر.

مذکور باغچه صاحبی عمر بک یاشلاوسکی

شمر بزمق ایچون سزه دها اوقومق کزکدر.

آتالار سوزی

ککین سرکه قاپنه ضرردر.
کچی آرقداشندن بللی در.
کچی بیلمدیکنی اوکرنلی.
کچی طوغدییی برده دکل.
طوبدییی برده اولور.
کچی کندینه ایتدیکنی کیمه ایدمز.
کچی بلای دیلندن چکر.
کچی نک سوزی اوزی بر اولمالی.
کچی نک طوغری اولمالی ایشی.
کم سوزه کم آقچه صاحبکدر.
کندی دوشن آغلاماز.
کیمه دن کیمه به فائده بو قدر.
کچ. اولسون، خیرلی اولسون.
کچنی قورتاران قوداندر.
کوکدن نه باغاده بر قبول ایتز؟
کولمه وارامه دوشرسک طارلنه.
کولمه قومشوکه کلیر باشکه.
کون کچر - کین کچیز.
کیرمزدن اول جیقغمی دوشونملی.

فکرمی یوقلاوب بن بولی بولدم
مکر «مخو» ایش هر سولیه نی بولدم
(۲ نجی به:)

دکز ایله قره آره سنده
دها طوغریسی بونلر آره سنده
واردر آنجق بر لفظ «ایله»
جواب بکله یار بولی بویله بیله
(۳ نجی به:)

قوشار هم اوجارلر هم اوجوشورلر
آرددن دکل امل. باشدن اوجوشورلر
باشلرینک حنباسی اوک طرفدر بیل
قوروقدن اوجان قوش یوقدر بیل.
(۵ نجی به:)

«شمسه» نک باشی یوقدر
قالباغی وار چادر کچی
قالوشی یوق آباغی وار
طیاباور عما کچی

مسئله

اوقوتیق ایچون شاگرد قبول ایدیورم
شهر باغچه سرایده فیطاز ۱۶۲ محله سنده
معلم محمود رفت افندی کندی خانسند
شاگرد قبول ایدیورم. هاگرد کوندزلی
معلم کندی مکتبینه و کیجه لری خانسند
کیجه کوندز درس کوره جکدر. مبتدی اولسه.
قبول اولنوره روسجه اوقومق ایستین کوندز
لری پروغمانزایه و یاخود شهر شقو لارک
برینه قانایوب! و کیجه لری سلامجه دوس
کورمکه معکفدر. ابتدائی مکتبی اكمال
ایدن ها کرده! اصول تدریس و صرف عربی
فارسی و ایکنجی مکتب درساری کومتریله
چندر هر مصارف معلمدن اوله جکدر. یالکز
بر فات یاتاق، اوج فات ایچ چماشیر کتیر
مه لری لازمدر. هاگرد لارک حسن تربیه صحت
و یا کملکنه دقت اوله جکدر. آباق بدای
عا کردک درسته و یاعنه کوره آله جکدر.

معلم محمود رفت
فیطاز آغا محله سی

اشبو کوردیکز ۶ تیشکی بر آت
نعلی در. اشبو نعلی ایکی کره کملکه ۶
پارچه به بولک کرک، هر پارچه سنده برر
تیشک (دلیک) قالمالیدر.
اشبو مسئله به یالکز جوجفار دکل
بیوکلر دخی جواب ویرسلر مقبولدر.

اداره دن جوابلر:

شکری افندی به: شهر کزده و یالکز
شهر دکل باشقه تورلی یازارده ده عربجه سی
چوق قاریشدرماسه کز دها زیاده مقبوله
کچردی.
اسماعیل صادق نامازوفه - دقت و
التفاتکزه تشکر اولنیور.
نظیف انوری افندی به (زایسان)

ОРУЖЕЙНАЯ
ФАБРИКА в Ижевском заводе,
Вятской губ.
А. Н. ЕВДОКИМОВА.
предоставить оружие пехоты, артиллерии, кавалерии, конницы, а также в огромном выборе центральные ружья, револьверы, пушки, гранаты, автоматы, пистолеты, карабины, винтовки, патроны, боеприпасы, инструменты, принадлежности и т.д. и т.п. в соответствии с требованиями. Прейс-курант бесплатно.

№ 30527

1-1

РУЖЬЯ, РЕВОЛЬВЕРЫ
только переделанные и отборные экземпляры.
с самым лучшим боем. Самые лучшие ружья, револьверы, пушки, гранаты, автоматы, пистолеты, карабины, винтовки, патроны, боеприпасы, инструменты, принадлежности и т.д. и т.п. в соответствии с требованиями. Прейс-курант бесплатно.

1-8

№ 254257